

MORAVSKÁ GALERIE

Výstava MORAVSKÁ ZEMSKÁ OBRAZÁRNA (1817–1961) OBRAZY / SOCHY / OBJEVY / PŘÍBĚHY

Tisková zpráva ze dne 22. září 2022

V Moravskou zemskou obrazárnu se promění část prvního patra Místodržitelského paláce v Brně. Novou výstavu Moravské galerie ocení nejen milovníci umění, ale i badatelé. Návštěvníci zhlédnou výběr uměleckých děl spojených s dějinami tzv. Obrazárny, přičemž mnohá z nich jsou zrestaurovaná a některá jsou vystavena vůbec poprvé. Dozví se také aktuální objevy, zajímavosti a příběhy, které se s díly pojí. **Výstava navazuje na expozici Brno předměstí Vídně a je výsledkem tříleté vědecké spolupráce galerie s Moravským zemským muzeem. K výstavě vychází kritický katalog, který seznamuje s uměleckými díly z počátku fungování Obrazárny. Kromě tohoto výzkumu a restaurování děl je součástí projektu také digitalizace obrazových i písemných materiálů Obrazárny. Právě tyto aktivity umožnily nyní díla prezentovat na veřejnosti.** Výstava je posledním počinem v Místodržitelském paláci před tím, než jej na rok uzavře rekonstrukce.

Kurátor a autor koncepce Petr Tomášek prozkoumal spolu s širokým badatelským týmem osudy sbírek až ke kořenům samotné Moravské galerie, která vznikla v roce 1961 právě spojením Obrazárny Moravského zemského muzea a Uměleckoprůmyslového muzea v Brně. „*Sbírky tzv. Obrazárny byly kontinuálně shromažďovány už od roku 1817, přičemž na výstavě ukazujeme výběr z nejlepších a nejzajímavějších děl získaných před rokem 1961,*“ upřesňuje Petr Tomášek. Vedle skutečných mistrovských děl, jako je třeba obraz Franze Antona Maulbertsche Únos nebo obrazy Emila Filly, uvidí návštěvníci také donedávna opomíjenou malbu s námětem císaře Josefa II. orajícího na poli u Slavíkovíc od německo-moravského malíře Carla Maria Thumy z roku 1899. Obraz byl pro své politicky kontroverzní téma, rozměrný formát, a nakonec i špatný stav po většinu 20. století ukryt v depozitáři. Nyní toto rozměrné, komplexně zrestaurované dílo vítá návštěvníky hned při vstupu do výstavního prostoru, a stává se tak jeho dominantou.

Vystavená díla slouží nejen jako ilustrace dějin brněnské Obrazárny, ale u každého z nich je návštěvník upozorněn na nejrůznější zajímavosti, příběhy nebo objevy učiněné širokým badatelským týmem složeným z historiků umění, restaurátorů a technologů. „*Během restaurování malby svatého Jeronýma z dílny vlámského malíře Ambrosia Bensona se například podařilo objevit drobnou mouchu, mistrný ‚klam oka‘ (trompe-l'œil). Takové detaily sloužily tehdy jako důkaz dokonalých schopností malíře a měly znejistit diváka natolik, že se v krajním případě pokusil mouchu z obrazu odehnat,*“ dodává Petr Tomášek. V Místodržitelském paláci lze také nahlédnout do činností spjatých s běžným fungováním Obrazárny, jako je archiv, knihovna, restaurátorská dílna nebo fototéka. Nejen tím dává výstava impuls k dalšímu bádání.

Digitalizace – více než 15 tisíc dokumentů na jediném místě

Výstava je hlavním výsledkem projektu Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace (NAKI II) realizovaného Moravskou galerií v Brně v letech 2020–2022 a koná se

ve spolupráci s Moravským zemským muzeem. „Podařilo se tak komplexně restaurovat a následně vystavit umělecká díla, jejichž neutěšený stav to dosud neumožňoval. Dále se podařilo zdigitalizovat více než 15 tisíc položek historického materiálu původní Obrazárny, uloženého dnes na dvou různých místech, a to v Moravské galerii a v Moravském zemském muzeu. Tyto materiály byly dosud obtížně přístupné jak pro odborníky, tak pro uměnímilovnou veřejnost. To se teď změní,“ říká ředitel Moravské galerie Jan Press s tím, že dokumenty bude možné prozkoumat na webu: <https://digitalni-archiv.moravska-galerie.cz/documents>
Písemný materiál uložený v archivech Moravské galerie i Moravského zemského muzea, který je nyní postupně digitalizován, se týká např. organizačních záležitostí Obrazárny, akviziční a výstavní činnosti, restaurování apod. Jeho významnou součástí je fototéka, která je uložena v Moravské galerii.

Moravská galerie vydává i odbornou publikaci, která analyzuje umělecká díla z počátku fungování Obrazárny jak po stránce umělecké, tak kulturně-historické. Zájemci ji pořídí v obchodech Moravské galerie za 990 korun.

K výstavě vzniklo i **tvůřivé leporelo s ilustracemi Alexeye Klyuykova**, které přibližuje fungování obrazárny malým návštěvníkům, odhalí jim dokonce i nejedno tajemství týkající se děl z této sbírky. Děti také zjistí, co obnáší být umělcem, kurátorem, badatelem či restaurátorem.

MORAVSKÁ ZEMSKÁ OBRAZÁRNA (1817–1961) OBRAZY / SOCHY / OBJEVY / PŘÍBĚHY

Kurátor: Petr Tomášek
Architekt výstavy: Tomáš Svoboda
Grafická úprava: Lukáš Kijonka

Místodržitelský palác
23. 9. 2022 – 1. 1. 2023
Vstupné: dobrovolné

Dětská vernisáž: 22. září od 16 hodin
Vernisáž: 22. září od 18 hodin

Kontakt pro média:

Karolína Krásová
E-mail: tisk@moravska-galerie.cz
Mobil: +420 724 516 672